PROJECT ON
POLITICAL SCIENCE (SEC)

TOPIC → POLITICAL PARTICIPATION AND WOMEN A STUDY OR MNC GIRLS COLLEGE

Submitted By : B. A 5th Semester (2022)

NAME :- Arpana Malakar
Ayesha siddika
Juri Baishya

College :- M.N.C.B.M

ID ROLL ON - BA 200460
BA 200457
BA 200459

ADMIT ROll·NO → Ayesha Siddika → UA-201-193-0335
Juri Baishya → UA-201-193-0451
Arpana Malakar → UA-201-193-0330

B.M
22/12/2022

প্ৰ/1/ ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ অৱদান।

Ans => ৰাজনীতি বিজ্ঞান সমাজ বিজ্ঞানৰে এটা অংশ। ব্যক্তি আৰু সমাজ ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে অধ্যয়ন আৰু বিশ্লেষণ কৰাই হল সমাজ বিজ্ঞানৰ মূল লক্ষ্য। ৰাজনীতি বিজ্ঞানত ৰাষ্ট্ৰ চৰকাৰ ব্যৱস্থা, ৰাষ্ট্ৰ তথা চৰকাৰৰ কাৰ্যাৱলী, ৰাষ্ট্ৰৰ সমস্যা, ৰাষ্ট্ৰ আৰু ব্যক্তিৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আদি বিষয়ে বিশ্লেষণ দাঙি ধৰে। ৰাজনীতি বিভিন্ন পদ্ধতি প্ৰয়োগ কৰা হয়, যাৰ ভিতৰত আছে মানুহৰ মাজত নিজৰ ৰাজনৈতিক ক্ষমতা বজায় ৰখা, আন ৰাজনৈতিক বিষয়ৰ সৈতে আলোচনা কৰা, আইন বনোৱা আৰু বিবাদসমূহৰ বিৰুদ্ধে সিদ্ধান্ত লোৱা বিভিন্ন স্তৰত।

সামাজিক স্তৰৰ বিভিন্ন স্তৰত, পৰম্পৰাগত সমাজৰ গোষ্ঠী আৰু জাতিৰ মাজত, আধুনিক স্থানীয় চৰকাৰ, কোম্পানী আৰু প্ৰতিষ্ঠানৰ যোগেদি সাৰ্বভৌম ৰাজ্যলৈকে, আন্তৰ্জাতিক স্তৰলৈ বিভিন্ন সামাজিক স্তৰত ৰাজনীতি প্ৰচলিত কৰা হয়। আধুনিক ৰাষ্ট্ৰৰ ৰাজ্যসমূহত, মানুহে প্ৰায়েই লোকৰ ভাৱনা প্ৰতিনিধিত্ব কৰিবলৈ ৰাজনৈতিক দল গঠন কৰে। এটা দলৰ সদস্যসকলে প্ৰায় বহু বিষয়ত একে স্থিতি লবলৈ সন্মত হয় আৰু আইন আৰু একেজন নেতাৰ একে পৰিবৰ্তনসমৰ্থন কৰিবলৈ সন্মত হয়। এক ৰাজনীতি ব্যৱস্থা হৈছে এক কাঠামো যি সমাজৰ ভিতৰত গ্ৰহণযোগ্য ৰাজনৈতিক পদ্ধতিবোৰ নিৰ্ধাৰণ কৰে।

2/ ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ পৰিসৰ - আলোচনা কৰা?

Ans => ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ গুৰুত্ব এই কথাৰ পৰা উদ্ভৱ হৈছে যে আমি সকলোৱে ৰাজনৈতিক ব্যৱস্থাৰ ভিতৰত বাস কৰোঁ আৰু বিশ্বৰ ৰাজনৈতিক অৰ্থনৈতিক পৰিৱৰ্তন দ্বাৰা প্ৰভাৱিত। বিশ্বায়নৰ আগমনৰ লগে লগে, আন

দেশৰ ৰাজনৈতিক প্ৰণালী বুজিবলৈ বিশ্বব্যাপী আগ্ৰহ বৃদ্ধি পাইছে। ইয়াৰ ফলস্বৰূপে, ৰাজনৈতিক বিজ্ঞানীসকলক গুৰুত্ব দিয়া হয় আৰু গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়বোৰ তেওঁলোকক এক লেখ প্ৰদান কৰে যাৰ ভৱিষ্যতে আমি বিশ্বব্যাপী ৰাজনৈতিক অৰ্থনীতি বুজি পাওঁ। ৰাষ্ট্ৰ, চৰকাৰ আৰু জনসাধাৰণ ৰাজনীতি বিজ্ঞানে ৰাষ্ট্ৰ, চৰকাৰৰ লগতে জনসাধাৰণকো সাঙুৰি লয়। জনসাধাৰণ ব্যতিৰেকে কোনো ৰাষ্ট্ৰ বাৰ্তিব নোৱাৰে। ৰাষ্ট্ৰৰ উন্নতি ও জনকল্যাণৰ বাবেই। আনকি জনসাধাৰণৰ ভোটে নিৰ্বাচন দ্বাৰা ৰাষ্ট্ৰৰ চৰকাৰ প্ৰতিষ্ঠিত হয়। সেয়েহে ৰাষ্ট্ৰ আৰু চৰকাৰক অধ্যয়ন কৰোঁতে জনসাধাৰণৰ বিষয়ে অধ্যয়নও চলিত হয়। ৰাষ্ট্ৰৰ কৰ্তৃত্ব আৰু নাগৰিকসকলৰ স্বতন্ত্ৰতাৰ সৈতে সামঞ্জস্য স্থাপনৰ উপায় উদ্ভাৱন কৰি কাৰ্যত পৰিণত কৰাটো ৰাজনীতি বিজ্ঞান অধ্যয়নৰ মূল লক্ষ্যসমূহৰ অন্যতম।

ৰাজনৈতিক তত্ত্ব: ৰাজনৈতিক তত্ত্ব বিজ্ঞানৰ সাৰ বস্তু। ৰাজনীতি বিজ্ঞানীসকল, দাৰ্শনিকসকলৰ বহুতো চিন্তা আৰু গৱেষণা আৰু ৰাজনৈতিক আন্দোলন প্ৰবৰ্তকসকলৰ মত বোৰ সামৰি ৰাজনৈতিক তত্ত্ব অংশটো গঠিত হৈছে। ৰাজনীতি বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰসকলে প্ৰথমতে অধ্যয়নৰ ৰাজনৈতিক তত্ত্বৰে আৰম্ভ কৰিব লাগে। ৰাজনৈতিক অনুষ্ঠান বুলিলে সংবিধান, তুলনামূলক চৰকাৰ, জন প্ৰশাসন, স্থানীয় স্বায়ত্ত শাসন ব্যৱস্থা আৰু চৰকাৰৰ বিভিন্ন অংগ আদি। সময় চলিত আৰু সমাজ ব্যৱস্থা দুয়োটাই গতিশীল। চৰকাৰৰ ব্যৱস্থা আৰু ৰাষ্ট্ৰও গতিশীল হয়। আন্তৰ্জাতিক সম্পৰ্ক আৰু আন্তৰ্জাতিক আইন: আধুনিক কালত পৃথিৱীৰ ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ মাজত ঘনিষ্ঠ সম্পৰ্ক স্থাপিত হৈছে। কোনো ৰাষ্ট্ৰই আন ৰাষ্ট্ৰসমূহৰ পৰা সম্পূৰ্ণ পৃথক হৈ থাকিব নোৱাৰে।

Q/3/ নাৰী শক্তি - কোটাৰ ৰাজনীতি মানে কি ?

Ans => নাৰী এক বৃহৎ শক্তি । নাৰীয়েই সৃষ্টি মানুহ । ৰাজনীতিত নাৰীৰ প্ৰত্যক্ষ অংশ গ্ৰহণ অতীৱ প্ৰয়োজন । সমাজ উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত নিৰ্ণায়ক তথা সাংগঠনিক শক্তি হিচাপে কাম কৰে মহিলা সকলে । ৰাষ্ট্ৰ এখনৰ ক্ষেত্ৰত নহয় এখন ঘৰ এটা পৰিয়ালৰ প্ৰথম শিক্ষক, প্ৰথম পৰিচালক মাতৃ। তেওঁ একালে সন্তান তোলা চিন্তা কৰাৰ লগতে মানসিক ভাৱে সন্তানৰ চৰিত্ৰ গঠনত মাতৃ এগৰাকী দায়িত্ব অন্যতম । সেই লোক সন্তান, ঘৰ, অঞ্চলেই নহয় এখন ৰাষ্ট্ৰৰো ভৱিষ্যত দ্ৰষ্টা ।

ৰাজনীতিত মহিলা সকলৰ অংশগ্ৰহণ আৰু মহিলা সকলৰ ৰাজনৈতিক ক্ষমতা বৰ্তমান সময়ত এটা খুবেই প্ৰাসংগিক বিষয় । ইয়াৰ লগত সম্পৰ্কিত হৈ আছে মহিলাৰ সৱলীকৰণৰ প্ৰসংগ এখন সমাজৰ মহিলাৰ প্ৰয়োজন, মহিলাৰ উন্নয়ন সম্পৰ্কীয় বিষয়ৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত যোগ্য মহিলা এগৰাকীয়ে অধিক বলিষ্ঠ ভাৱে উপস্থাপন কৰিব বুলি আশা কৰিব পাৰি বা সেয়াই স্বাভাৱিক । ভৌগোলিক আৰু লিংগ ভেদ অনুসৰি পৃথিৱীত পুৰুষৰ বিপৰীতে সমান সংখ্যক মহিলা উপস্থিত থাকিলেও পুৰুষ শাসিত সমাজ এখনত লিংগ বৈষম্যৰ বলি হৈ আছে মহিলা সকল । পুৰুষতান্ত্ৰিক সমাজে এখনো মহিলা সকলক সন্তান উৎপাদনৰ আহিলা হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰি অহা হৈছে সমাজত । সমাজত নাৰীৰ সৰ্বতোপ্ৰকাৰৰ বিকাশৰ অবিহনে সমাজৰ স্বাভাৱিক গতি সম্ভৱ নহয় । নাৰীৰ অৱহেলিত আছিল সমসাময়িক সমাজ ব্যৱস্থাত । প্ৰাক - স্বাধীন কালত অথবা স্বাধীনোত্তৰ কালত ৰচিত সাহিত্যসমূহতো

এই কথাৰেই প্ৰতিফলন ঘটাইছে। গণতান্ত্ৰিক
সুযোগৰ কাৰণেই গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ হিচাপেই ভাৰতীয়
মহিলাসকলে ৰাজনীতিত অংশগ্ৰহণ কৰি ~~আহিছে~~
আহিছে আৰু চৰকাৰৰ বিভিন্ন আঁচনি প্ৰকল্প
সিদ্ধান্ত গ্ৰহণত গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰি আহিছে।
১৯৯৩ চনৰ 24 এপ্ৰিল মাহত সংবিধানৰ ৭৩ তম
সংশোধনীৰ জৰিয়তে দেশলৈ আগমন ঘটিছিল এক
নতুন বিপ্লৱৰ। ১৯৯৪ চনৰ সংশোধনে মহিলা সংৰক্ষণ
প্ৰদান কৰিলে বিশেষ সুবিধাৰ। এই খিনিতে উল্লেখ
কৰিব যে শেহতীয়াকৈ এক বুজন সংখ্যক মহিলাই
শক্তিশালী ৰূপত দেশৰ ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰত নিজৰ
যোগ্যতা প্ৰদৰ্শন কৰিছে। ইন্দিৰা গান্ধী আছিল
ভাৰতৰ প্ৰথম মহিলা প্ৰধান মন্ত্ৰী। ৰাষ্ট্ৰীয় ৰাজনীতিৰ
উপৰিও আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ৰাজনীতিতো প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছিল।
তেওঁ বিশ্ববিখ্যাত আলোচনী ফৰ্বচ্-এ প্ৰস্তুত কৰা বিশ্বৰ
শক্তিশালী মহিলাৰ তালিকাত এঘাৰতম স্থান পাইছিল
ছোনিয়া গান্ধীয়ে। বৰ্তমান মহিলাসকলেও ৰাজনীতিত
বিশেষভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰি আহিছে। ইউপিএৰ
অধ্যক্ষা ছোনিয়া গান্ধী, প্ৰাক্তন ৰাষ্ট্ৰপতি প্ৰতিভা
পাটিল, পশ্চিম মুখ্যমন্ত্ৰী মমতা বেনাৰ্জী, ৰাজস্থানৰ মুখ্য
মন্ত্ৰীৰ আসন অলংকৃত কৰা বসুন্ধৰা ৰাজে চিন্ধিয়া,
উত্তৰ প্ৰদেশৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ আসনত বহা মায়াৱতী, প্ৰাক্তন
কেন্দ্ৰীয় কেবিনেট মন্ত্ৰী উমা ভাৰতী, দিল্লীৰ মুখ্যমন্ত্ৰী
হৈ থকা শ্বীলা দীক্ষিত, লোকসভাৰ বিৰোধী দলৰ
দলপতি তথা প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী সুষমা স্বৰাজ, তামিল
তামিলনাডুৰ মুখ্যমন্ত্ৰী জয়া ললিতা, বিহাৰৰ প্ৰাক্তন
মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ~~ৰবাৰ~~ ৰাবৰী দেৱী, প্ৰাক্তন কেন্দ্ৰীয় মন্ত্ৰী তথা

লোকসভাৰ প্ৰথম মহিলা অধ্যক্ষ মীৰা কুমাৰ, পাঞ্জাৱৰ সাংসদ তথা কেন্দ্ৰীয় কেবিনেট মন্ত্ৰী অম্বিকা সোনি আদি হৈছে দেশৰ শক্তিশালী আৰু প্ৰভাৱশালী ৰাজনৈতিক নেত্ৰীৰ উদাহৰণ। বৰ্তমান সময়ত মহিলাৰ অংশ গ্ৰহণ ভাৰতীয় ৰাজনীতিত ক্ৰমে বৃদ্ধি পাইছে। কিন্তু আশানুৰূপ ভাৱে ৰাজনৈতিক ভাৱে শক্তিশালী স্থানত থকা মহিলাই সৱলীকৰণত বিশেষ উল্লেখনীয় ভূমিকা পালন কৰিব পৰা নাই। ইয়াৰ গুৰিতে কিন্তু অন্য কিছুমান গুৰুত্বপূৰ্ণ দিশ জড়িত হৈ আছে। বৰ্তমান যিসকল মহিলাই ৰাজনীতিৰ ময়দানত শক্তিশালীভাৱে খোজ পেলাইছে, সেইসকল মহিলাৰ ৰাজনীতিলৈ অহাৰ পটভূমিৰ বিষয়ে পৰ্যালোচনা কৰিলে দেখা যে, তেওঁলোক প্ৰায়খিনিয়ে উত্তৰাধিকাৰী সূত্ৰে বা বিবাহ কোনোৰ জৰিয়তে ৰাজনীতিলৈ আহে। ৰাষ্ট্ৰীয় ৰাজনীতিৰ প্ৰায় আটাইকেইজনী মহিলাই এই উদাহৰণ অংশ। অৱশ্যে সামাজিক আৰু অৰ্থনৈতিক ভাৱে পিছপৰা শ্ৰেণীৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰা মহিলা ৰাজনীতিত প্ৰায় শূন্য। সেয়ে সমাজত থকা মহিলা আৰু সাধাৰণ মহিলাৰ দূৰত্ব বহুত বেছি।

Q/4/ নাৰীশক্তি ক্ষেত্ৰৰ ৰাজনীতি বিষয়ে বহলাই ব্যাখ্যা কৰা।

Ans => নাৰীশক্তি ক্ষেত্ৰৰ ৰাজনীতি সমা অধিকাৰৰ প্ৰসংগত। এই আলোচনাৰ দিশ সমূহ উল্লেখ কৰিব পাৰি। চন্দ্ৰপ্ৰভা শইকীয়ানীৰ প্ৰথম স্বাধীনতা সংগ্ৰামত যোগ দিয়াৰ লগতে। দেশত জাগৰণৰ বাবে কাম কৰিছিল। অধুনাও নাৰী আৰু দেৱদাসী প্ৰথা নিৰ্মূলত এই নাৰী কল্যাণৰ কাম পৰ্দাপ্ৰথা, সতীদাহ প্ৰথা সমূহ অন্তৰ্গত আছিল। তেখেতে অসমত মহিলা সমিতি গঠি মহিলাৰ সামাজিক মৰ্যাদা আৰু সন্মানৰ বাবে

সংগঠিত ৰূপত কাম কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছিল। অসমৰ মহিলা সমিতিৰ সম্পাদিকা হিচাপে সাত বছৰ কাৰ্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিছিল। কেৱল স্ত্ৰী-শিক্ষাৰ আৰু নাৰীৰ সংস্থাপনৰ বাবে কাম নকৰি, তেওঁলোকে শিশু-কল্যাণ আৰু নাৰী বিষয়ত অসমৰ লোকৰ হকেও কাম কৰিছিল। তেওঁৰ স্বাধীনতা আন্দোলনত যোগ দি চন্দ্ৰপ্ৰভা শইকীয়ানীয়ে ১৯২৬ চনত আৰু ১৯৪৩ চনত দুবাৰ কাৰাবাস খাটিছিল। কিছুকাল কৃষক সংঘৰো সভানেত্ৰী আছিল। কিন্তু ১৯৫৭ চনত তেখেতে বঙালী অসমীয়া কংগ্ৰেছ প্ৰাৰ্থী ৰূপে অধীন হৈ পৰাজিত হৈছিল তেওঁ।

অৱশ্যে বিগত প্ৰায় ৩ টা দশকত অসমত প্ৰত্যক্ষ ৰাজনীতিত অংশ লোৱা বেছি সংখ্যক মহিলাই আহিছে কিঁৰাৰ কোঠাত। ছাত্ৰ ৰাজনীতিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৰাজনৈতিক জীৱনৰ পৰ্যায়ক্ৰমিক অংশ গ্ৰহণৰ বিপৰীতে এই দৰে আহৰ মহিলা নেত্ৰী সকলৰ প্ৰসংগত উল্লেখ কৰিব লাগিব, অসম চৰকাৰৰ প্ৰাক্তন মন্ত্ৰী ললিতা ৰাজখোৱা পত্নী ৰেণুকা ৰাজখোৱা, প্ৰাক্তন মন্ত্ৰী ললিত শৰ্মাৰ পত্নী অলকা দেশাই শৰ্মা, নগেন নেওগৰ পত্নী অজন্তা নেওগ, বিস্মিতা গগৈ প্ৰণতি ফুকন, সুমিত্ৰা পাটিৰৰ নাম। একেদৰে উত্তৰাধিকাৰী সূত্ৰে ৰাজনীতিলৈ আহিছে সুস্মিতা দেৱ অংকিতা দত্তৰ দৰে বহু নেত্ৰী। ইয়াৰ বিপৰীতে কিন্তু ৰাজনৈতিক ইতিহাসত প্ৰথম মুখ্যমন্ত্ৰী হিচাপে আনোৱাৰা টাইমুৰৰ নাম খোদিত হৈ থাকিব। ১৯৮০ চনত ৰাজনীতিত এক জটিল সামাজিক আৰু ৰাজনৈতিক অস্থিৰতাত ৰাজ্যখনক সবল নেতৃত্ব দিছিল টাইমুৰে। মহিলাৰ ৰাজনীতিত অংশ গ্ৰহণৰ বিষয়টোত মহিলাসকল নিজৰ দায়িত্ব আৰু প্ৰতিনিধিত্বৰ প্ৰতি সচেতন হলে মহিলাৰ সবলীকৰণ সম্ভৱ হয়। ইয়াৰ বাবে ৰাজনৈতিক অংশগ্ৰহণৰ বাদেও মহিলাসকলৰ

সকলো দিশতে ব্যক্তিত্বৰ সঠিক বিকাশ হোৱাটো খুবেই প্ৰয়োজন। ২০১৬ চনৰ ৰাজ্যসভাত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ প্ৰসংগত উল্লেখ কৰিলে সমুখলৈ আহে বহু কেইজনী নেত্ৰীৰ নাম। উদাহৰণ স্বৰূপে - পূব কোকৰাঝাৰ সমষ্টিৰ পৰা বিজেপিৰ প্ৰাৰ্থী হিচাপে নিৰ্বাচনত অংশ লৈছিল প্ৰমীলা ৰাণী ব্ৰহ্মই আৰু লাভ কৰিছিল ৭৬,৪৯৬টা ভোট। একেদৰে বিপক্ষৰ কংগ্ৰেছ প্ৰাৰ্থী নন্দিতা দাসে ৬৯,৯৯৬ টা, ৰাজ্যৰ সুমন হৰিপ্ৰিয়াই ৬৬,০৯৬ টা, দলগাঁৱৰ বিজেপি প্ৰাৰ্থী কমলি বসুমতাৰীয়ে ৩৮,৬৬৮ টা, সৰুপথাৰৰ কংগ্ৰেছ প্ৰাৰ্থী খটলিনা তিৰ্কীয়ে ৫৭,১৫০ টা আৰু টিংখঙৰ বেনুলতা ৰাজকোঁৱৰে ৪০,৯,২৮ টা ভোট লাভ কৰিছিল। প্ৰমীলা ৰাণী ব্ৰহ্মাই প্ৰথমে ইউনাইটেদৰ পৰা নিৰ্বাচনত অংশ লৈছিল যদিও পৰৱৰ্তী সময়ত যোগ দিছিল এনডিএত। আনহাতে নিৰ্বাচনত জয়ী হোৱা নাছিল যদিও আমগুৰিৰ অগপ প্ৰাৰ্থী প্ৰদীপ হাজৰিকাৰ বিৰুদ্ধে তীব্ৰ প্ৰতিদ্বন্দিতা আগবঢ়াইছিল অংকিতা দত্তই। তেওঁ লাভ কৰিছিল ৪০,৩৯০ টা ভোট। ওপৰোক্ত এই তালিকাখনলৈ লক্ষ্য কৰিলেও দেখা যায় ইয়াতে অধিক সংখ্যক কেইটা ৰাজনীতিত অংশ।

কিন্তু প্ৰশ্ন হয়, সিদ্ধেই নহওক ৰাজনীতিত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণে আমাৰ ৰাজ্যৰ মহিলা সবলীকৰণত কিমান সহায় কৰিছে। দেখা যায় যে ৰাজনীতিৰ ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ প্ৰায় সন্তোষজনক হ'লেও মহিলাসকলৰ সামাজিক উন্নয়নৰ দিশটো কিন্তু মূৰেও সন্তোষজনক নহয়। ২০০৬ চনৰ এক তথ্য

অনুযায়ি ৰুৱাণ্ডা আৰু ছুইডেনৰ ক্ৰমে ৪৯% আৰু ৪৫% মহিলা প্ৰতিনিধি দেশৰ ৰাজনীতিত আছে। সেইদৰে নেদাৰলেণ্ড, কিউবা, ডেনমাৰ্ক, কষ্টাৰিকা, স্পেইন, নৰৱে, ফিনলেণ্ড আৰ্জেণ্টিনা আৰু জাৰ্মানিৰ দৰে ৰাষ্ট্ৰত প্ৰায় ৩০% মহিলা দেশৰ ৰাজনীতিত আছে। কিন্তু ইয়াৰ পিছতো এক্ষেত্ৰত এই বোৰ দেশৰ অৱস্থা উন্নত বুলিব নোৱাৰি।

ইয়াৰ বিপৰীতে ভাৰত পাকিস্তান বাংলাদেশ আদি ৰাষ্ট্ৰত মহিলা প্ৰতিনিধি যথেষ্ট সংখ্যক থকাৰ পিছতো মহিলাৰ সকলোৰে স্থিতি উন্নত নহয়। ইয়াৰ পৰা জনা যায় যে মহিলাৰ ৰাজনীতিত অংশ গ্ৰহণ কৰিলে বা ক্ষমতা লাভ কৰিলেই মহিলাৰ স্থিতি উন্নত নহয়। যি উদ্দেশ্যৰে ভাৰতীয় সংবিধানে ৰাজনীতিলৈ মহিলাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰিছে সেই অনুসৰি ৰাজনৈতিক ক্ষমতা লাভ কৰা মহিলাসকলে মহিলা সবলীকৰণৰ বাবে বিশেষ মনোযোগ দিব লাগিব। অন্যথা কেৱল মহিলাৰ ৰাজনীতিত অংশগ্ৰহণে সামগ্ৰিক উন্নয়ন আনিব পাৰিব বুলি কব পৰা নাযায়। ৮ মাৰ্চ আন্তৰ্জাতিক নাৰী দিৱস। সমগ্ৰ বিশ্বত পালন কৰা হয় এই দিন আজি। বিশ্ব ৰাজনীতিৰ মাজেৰে ইতিমধ্যে লাভ কৰিছে বহু সন্মান তথা সুযোগ। কিন্তু সুযোগ অথবা আন্তৰ্জাতিক নাৰী দিৱসে বিশ্বৰ প্ৰাচীন সমাজ, অৰ্থ ব্যৱস্থা, সংস্কৃতি আৰু প্ৰভৃতি সকলো ভূমিকা পাল-নেৰে দৰাচলতে নাৰীক বিশ্বৰ দুৰ্বল আত্মাই দিয়া।

নাৰী সৱলীকৰণ শ্লোগান হৈ যায় যে নাৰী শ্লোগানে সমাজে নাৰীক মুক্ত বিশ্বায়নত প্ৰতিপন্ন কৰাৰ বিপৰীতে আনহাতে বৃহৎ সংখ্যক সমাজ ধুনীয়া পাত্ৰ অথবা উপভোগ্য সামগ্ৰী হিচাপে আত্মপ্ৰকাশ কৰাৰ প্ৰৱণতাই বৰ্তমান সময়ৰ আটাইতকৈ লক্ষণীয় দিশ।

Q/5/ ভাৰতৰ মহিলাৰ অধিকাৰসমূহ বিষয়ে আলোচনা কৰা ?

Ans→ ৰাষ্ট্ৰসংঘই ১০ ডিচেম্বৰ ১৯৪৮ তাৰিখে মানৱ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণা গ্ৰহণ কৰে। ই ঘোষণা কৰে যে সকলো মানুহ স্বাধীনভাৱে জন্ম গ্ৰহণ কৰে আৰু মৰ্যাদাৰ সমান অধিকাৰ আছে। একেদৰে ভাৰতীয় সংবিধানৰ লিংগ নিৰ্বিশেষে সমান সকলো নাগৰিকক সংবিধানৰ অনুচ্ছেদ ২১-ৰ অধীনত অনুচ্ছেদ ১৪-ত সমতাৰ অধিকাৰ, জীৱনৰ অধিকাৰ আৰু ব্যক্তিগত স্বাধীনতাৰ দৰে মৌলিক অধিকাৰসমূহ নিশ্চিত দিছে। লিংগ সমতাৰ অৰ্থ হৈছে এনে এখন সমাজ য'ত মহিলা আৰু পুৰুষ উভয়ে জীৱনৰ বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত একে সুযোগ অধিকাৰ আৰু দায়বদ্ধতা উপভোগ কৰে। শিক্ষাগত ক্ষেত্ৰত সমতা, অৰ্থনৈতিক আৰু সামাজিক স্বাধীনতা, শিক্ষাৰ সমান প্ৰবেশাধিকাৰ আৰু নিজৰ পছন্দৰ জীৱিকা অনুশীলন কৰাৰ অধিকাৰ।

লিংগ সমতাৰ প্ৰচাৰৰ বাবে, আমি মহিলাৰ সবলীকৰণৰ প্ৰয়োজন, আৰু তেওঁৰ কল্যাণৰ বাবে আটাইতকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ ক্ষেত্ৰসমূহত মনোনিবেশ কৰিব লাগিব। মহিলাৰ সবলীকৰণ, অৰ্থনৈতিক, সামাজিক, ৰাজনৈতিক, শিক্ষাগত, ৰাষ্ট্ৰ বিকাশ আৰু মানৱ অধিকাৰৰ সুৰক্ষা আৰু প্ৰতিপালনৰ বাবে গুৰুত্বপূৰ্ণ।

ক্ষেত্ৰত মহিলাৰ অধিকাৰ উন্নত হৈছে, কিন্তু এতিয়াও কিছুমান সমস্যা আছে। এই তথ্য মহিলাসকলে ভেদভাৱৰ সমস্যাৰ বিষয়ে কথা পাতিলে মাত মাতিব লাগে। সমস্যাবোৰ সমাধান কৰাৰ এইবোৰেই মুখ্য উপায়। ইয়াৰ উপৰিও, মহিলাসকলে ৰাজনৈতিক, ব্যৱসায় আৰু শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত উচ্চ পদবীলৈ যাব লাগে। যেতিয়া এক সংখ্যক মহিলা আৰু পুৰুষ ৰাজনীতি ব্যৱসায় আৰু শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত অন্তৰ্ভুক্ত হয়, ই এক নিৰপেক্ষ সমাজ আৰু দেশ তৈয়াৰ কৰিব।

কেৱল যেতিয়া মহিলা আৰু ছোৱালীয়ে তেওঁলোকৰ অধিকাৰৰ সম্পূৰ্ণ প্ৰজননাধিকাৰ লাভ কৰিব তেতিয়াহে তেওঁলোকে স্বাধীনভাৱে জীৱন উপভোগ কৰিব পাৰিব। ইয়াৰ সমান দৰমহাৰে পৰা ছুটিৰে মালিকীস্বত্বৰ অধিকাৰ আৰু হয়তো অন্তৰ্ভুক্ত আছে। ইয়াৰ উপৰিও, এখন দেশ কেৱল তেতিয়াহে পৰিৱৰ্তন হব পাৰে যেতিয়া ইয়াৰ মহিলাসকলে সকলো তেওঁলোকৰ ক্ষেত্ৰত সমান মতামত আৰু সমানে ব্যৱহাৰ কৰা হয়। মহিলাসকলে অধিকাৰ প্ৰাপ্ত কৰিব পৰা বহুতো উপায় আছে, প্ৰথমতে আন্তঃৰাজ্যকীয় হৈছে অন্যায়ৰ বিৰুদ্ধে মাত মাতিবলৈ সাহস যোগাৰ বতৰা কৰি, আৰু ইজনে সিজনক সমৰ্থন কৰি আমি মহিলাৰ অধিকাৰসমূহ প্ৰাপ্ত কৰিব পাৰোঁ।

৬/ মহিলাৰ অধিকাৰৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা?

=> সমগ্ৰ বিশ্বৰ সকলোৰে কাৰণে মহিলাৰ অধিকাৰ অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। এইভাৱে কেৱল তাইক নহয় সমাজৰ

প্ৰতিজন মানুহক লাভান্বিত কৰে। যেতিয়া মহিলাসকলে সমান অধিকাৰ লাভ কৰে, পৃথিৱীখন একেলগে আগবাঢ়িব পাৰে আৰু সকলোৱে এক অত্যাৱশ্যকীয় ভূমিকা পালন কৰিব পাৰে। যদি কোনো মহিলাৰ অধিকাৰ সাম্যতালৈ হৈছেন মহিলাসকলক কোনো দাবে মৌলিক কিবা কৰিবলৈ অনুমতি দিয়া নহলেহঁতেন। লগতে, লিংগ বৈষম্যত ভূমি হৈছে মহিলাসকলৰ বাবে ই এক খেল পৰিৱৰ্তনকাৰী।

মহিলাৰ অধিকাৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ কিয়নো ই মহিলাসকলক শিক্ষা লাভ আৰু জীৱিকা উপাৰ্জন কৰাৰ সুযোগ দিয়ে। ই তেওঁলোকক স্বতন্ত্ৰ কৰি তোলে যিটো পৃথিৱীৰ প্ৰতিগৰাকী মহিলাৰ বাবে অত্যাৱশ্যকীয়। সেয়েহে, আমি সকলোৱে নিশ্চিত কৰিব লাগিব যে মহিলাৰ অধিকাৰসমূহ সকলোতৰহতে কাৰ্যকৰী কৰা হয়। মহিলাসকলে হৈছে পৃথিৱীৰ প্ৰতিখন দেশৰ শিশু শ্ৰেষ্ঠসকলৰ স্বাভাৱিক তত্ত্বাৱধায়ক। আন্তৰ্জাতিক স্তৰত দেখুৱায় যে যেতিয়া সমাজ এখনৰ অৰ্থনীতি আৰু ৰাজনৈতিক সংগঠন সলনি হয়, মহিলাসকলে পৰিয়ালটোক নতুন বাস্তৱতা আৰু প্ৰত্যাহ্বানৰ লগত সেইমতে সহায় কৰাত আগভাগ লয়। এগৰাকী মহিলাক তেওঁৰ ইচ্ছাৰ বিৰুদ্ধে কোনো ব্যক্তিয়ে যৌন সম্পৰ্কৰ বাবে হিংসা প্ৰয়োগ কৰিলে সংশ্লিষ্ট ব্যক্তি গৰাকীৰ বিৰুদ্ধে মহিলাগৰাকীৰ আৰক্ষী থানাত অভিযোগ দাখিল কৰাৰ অধিকাৰ আছে। আমি সমতা আৰু ন্যায়নীতিৰ এখন সমাজ গঢ়ি তোলা উচিত যত মহিলা

সকলো ক্ষেত্ৰৰ কোনেও নাপায়কে ।
৩/৭/ মহিলাৰ অধিকাৰৰ বাবে কোনবোৰে যুঁজ
দিব লাগে ?

Ans => আমি সকলোৱে মহিলাৰ অধিকাৰৰ যুঁজত
অংশগ্ৰহণ কৰিব লাগে । যদিও পৃথিৱীখন বিকশিত
হৈছে আৰু মহিলাসকলৰ অৱস্থা তুলনাত অধিক
স্বাধীনতা আছে তথাপিও আমি বহুদূৰ আগবাঢ়িব
লাগিব । অৰ্থাৎ যুঁজখন এতিয়াও শেষ হোৱা নাই ।
সমাজত, আমাৰ কৰ্মক্ষেত্ৰত উন্নয়ন কৰাটো অত্যাৱশ্য-
কীয় । আমি মহিলাসকলে দৈনিক সন্মুখীন হোৱা সমস্যাৰ
বিষয়ে কিছু হুলস্থুল কৰিব লাগিব । আলোচনাৰ
মাধ্যমে সাৰ্বজনীন ভিত্তিত কৰ্মসংস্থান আৰু দক্ষ
সৈনিকসকলক সাহায্য কৰক যদি তেওঁলোকক
তথ্য দিয়া হয় ।

মহিলাৰ বিৰুদ্ধে হোৱা হিংসাৰ বাবে মুক
দৰ্শক নহয় স্থিতি লওক । লগতে, মহিলা অধিকাৰ সংগ-
ঠনবোৰৰ সৈতে এজাৰী স্বেচ্ছাসেৱকে হিচাপে বিষয়ে
অধিক জানিবলৈ । তদুপৰি, দুই আলোচনাত ইয়াৰ
ভিত্তিত পৰিবৰ্তন কৰিবলৈ অবিহনা যোগান দিয়ে ।
উদাহৰণ ; ঘাটকোনে সকলো কাৰ্যৰ বাবে গৱেষণা আৰু
তথ্যৰ পৰিসংখ্যাত নিৰ্ভৰ হওক । এক উত্তৰাধিকাৰ
গঠনৰ বাবে সমমনস্ক লোকসকলক একত্ৰিত
কৰিবলৈ পুঁজি সংগ্ৰহ আৰম্ভ কৰিব পাৰে । প্ৰকৃত সমৰ্থন
সুনিশ্চিতকৰণৰ সমতা আৰু প্ৰতিষ্ঠানত উপস্থিত থকাটো
গুৰুত্বপূৰ্ণ । ইতিহাস হৈছে মহিলাৰ সমতাৰ আৰু

বিস্তারের প্রমাণ। বিশ্বের বৃহৎ স্তরে প্রকাশিত করার মধ্যে
মাঠে ইহার প্রদর্শন আশাতীত পূর্ণ। সমাজে, যদি আপুনি
চান, মহিলাদের আন্দোলনের অংশ সংগঠনগুলোকে দান
করাটো দ্বারা বঞ্চিত হয় মহিলা-সংগঠনক উন্নত করা
আৰু স্বেচ্ছাসেবকদের বাধ্যতা সালনি করার সাহায্য করা
সংগঠনগুলোকে দান করিবলৈ চেষ্টা করে। আপোনাৰ
মন প্রতি স্টের ব্যবসায় মধ্যে যে আছে বুলি
নীতি কৰি আপুনি উৎসাহ ভাবে বহাল কৰিব পাৰে। অৰ্থাৎ
মহিলার অধিকার সমর্থন করা যা স্বেচ্ছাসেবক সমান
সুযোগ দিয়া কোম্পানীগুলোত বিনিয়োগ করেক। ই সমগ্র
বিশ্বত মহিলা-সকলৰ মাজত এক ক্ষেত্ৰৰ সাৰ্থক আনিব
পাৰে। সাধাৰণতে মহিলাৰ অধিকাৰৰ বাবে স্বীকৃতি
প্ৰাপ্ত বিষয়বোৰৰ ভিতৰত আছে শাৰীৰিক আঘাতৰ
পৰা মুক্ত থকাৰ অধিকাৰ, যৌন হিংসাৰ পৰা
মুক্ত হোৱা; ভোট দিয়া, সাজ ইচ্ছা মতে — অধিষ্ঠিত
হোৱা, আইনী চুক্তিত প্ৰবেশ কৰা, পাৰিবাৰিক
আইনত সমান অধিকাৰ থকা, কাম কৰা, ন্যায্য মজুৰি
বা সমান দৰমহা, প্ৰজনন অধিকাৰ থকা। মহিলাৰ
অধিকাৰ হৈছে সমগ্ৰ বিশ্বৰ মহিলা আৰু ছোৱালীৰ
বাবে দাবী কৰা মৌলিক মানৱ অধিকাৰ। ইয়াক প্ৰায়
১৯ শতিকাত বহু আগতে বাৰ্ষিক সংগ্ৰহ পৃথিৱীৰ প্ৰতিজনৰ
মানুহৰ বাবে সন্নিবিষ্ট কৰিছিল। ইয়াত বহুতো বস্তু
অন্তৰ্ভুক্ত আছে — নিৰ্যাতন সমান দৰমহাৰ পৰা শিক্ষাৰ
অধিকাৰলৈকে। মহিলাসকলৰ অধিকাৰৰ ওপৰত আমাৰ
বক্তৃতাত বুজাবুজিৰ মাজত বিতং ভাবে ইয়াৰ মাজেৰে

লে যাব।

৪/৪/ মহিলাৰ অধিকাৰ - ইতিহাস সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা?

Ans => মহিলা অধিকাৰ আন্দোলনৰ ইতিহাস ১৭০০ আৰু ১৮০০ ৰ দশকৰ মাজত পোৱা যাব পাৰে। মহিলাৰ অধিকাৰ সম্পৰ্কে অনুষ্ঠিত প্ৰথম প্ৰথম সন্মিলনখন আছিল নিউয়ৰ্কৰ ছেনেকা জলপ্ৰপাতত। ষ্টিভ, লুচি ষ্টোন আৰু হেনৰী ব্লেকৱেলৰ দ্বাৰা ১৪৫৫ চনত বিবাহ প্ৰতিবাদত মহিলাৰ অধিকাৰৰ ঘোষণা কৰা হয়। সেই লোকে মহিলাসকলক তেওঁলোকৰ স্বামীৰ নিয়ন্ত্ৰণত আবদ্ধ কৰা আইনৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ কৰিছিল আৰু সমৰ্থন কৰিছিল যে মহিলাসকলক নিজা পৰিচয় লাগে আৰু তেওঁলোকৰ স্বামীৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ বাহিৰত থাকিব লাগে। মহিলাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰীয় সংগঠনৰ যি অধিক সংকোচন নাও থাকিলে জনপ্ৰিয় মহিলা অধিকাৰ আন্দোলনৰ আন এক পদক্ষেপ আছিল। এইটো ১৯৫৫ চনত সংঘটিত হৈছিল আৰু সম্পূৰ্ণৰূপে ১ সমতাৰ ধাৰণাৰ ওপৰত আধাৰিত আছিল। এই সংগঠনটোৱে মহিলাসকলক সমান সুযোগ প্ৰদান কৰিব বিচাৰিছিল যাতে মানুহে নিজৰ, তেওঁলোকৰ সম্পূৰ্ণ সম্ভাৱনা বিকশিত হ'ব পাৰে।

১৯৭৯ চনত মহিলাৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ এক সন্মিলন অনুষ্ঠিত হৈছিল। এই সন্মিলনৰ মুখ্য লক্ষ্য আছিল মহিলাৰ বিৰুদ্ধে সকলো বৈষম্য আঁতৰ কৰাৰ বাবে উপযুক্ত ব্যৱস্থা

গ্ৰহণ কৰা, যিটো মহিলাৰ সঠিক আন্দোলনত এক গুৰুত্বপূৰ্ণ পদক্ষেপ আছিল। এই সন্মিলনে দাবী কৰি দিছিল যে সকলো ক্ষেত্ৰতে লিংগ সমতা থাকিব লাগে, যিয়েই সম্পৰ্কিত কিয় হ'ব অৰ্থনৈতিক; ৰাজনৈতিক, আধ্যাত্মিক, সামাজিক বা সাংস্কৃতিক। এই সন্মিলনখনে মহিলাৰ বিৰুদ্ধে থকা সকলো কুসংস্কাৰ দূৰ কৰা, যৌন আৰু ব্যৱসায় বা বাল্য বিবাহ বন্ধ কৰাৰ কাৰণে আহ্বান আছিল। ঊনবিংশ শতিকাত ইউৰোপত প্ৰথমবাৰৰ বাবে প্ৰগতি-নাৰীবাদী আন্দোলন দেখা দিছিল। এই আন্দোলনটোৱে নাৰীবাদী আদৰ্শক প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। আৰু ইয়েই বহুতো মহিলাক অনুপ্ৰাণিত কৰিছিল। এই প্ৰগতি-নাৰীবাদী আন্দোলনৰ আন্তৰ্জাতিক জনপ্ৰিয়তা প্ৰকৃত হ'ল মহিলা নৈতিক সংস্কাৰ সমিতি নিয়ে মহিলা সমাজক এক গুৰুত্বপূৰ্ণ প্ৰতিনিধিত্ব প্ৰদান কৰিছিল।

এই ভিত্তিত সমগ্ৰ ভাৰতৰ মহিলাসকলে সমাজৰ সকলো প্ৰক্ৰিয়াত অংশগ্ৰহণ কৰি আহিছে। প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় বিশ্বযুদ্ধত যোগদানো মহিলা সংগঠিত হৈছিল আৰু তেওঁলোকৰ কাৰ্য্যই বিশেষ স্বীকৃতি লাভ কৰিছিল। সমগ্ৰ সমাজৰ মাজত সংগঠিত নাৰীবাদৰ চিন্তাধাৰা তেওঁলোক মহিলাসকলৰ ভাবধাৰা প্ৰতিফলিত কৰিছিল; আৰু সেয়েহে তেওঁলোক তেওঁলোকৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰিব লাগিব। আমি সমতা আৰু স্বাধীনতাৰ প্ৰশ্ন সমাজ গঢ়ি তোলা মত মহিলাসকলৰ কৰ্তৃত্ব ক্ষেত্ৰত আছে। মহিলা অধিকাৰৰ হৈছে সমগ্ৰ বিশ্বৰ মহিলা সকলোৱে যাৰ দাবী কৰা মৌলিক মানৱ অধিকাৰ। নাৰীবাদ হৈছে এক আন্দোলন যি সমগ্ৰ মহিলা অধিকাৰৰ

কাছে ভিন্ন ছিল আছিল। ই এই প্ৰশ্নাৱলী স্বীকাৰ কৰে
[illegible] ব্যক্তিসকলক তেওঁলোকৰ বৈবাহিক পৰিচয়ৰ ওপৰত
আধাৰিত কৰি 'মেলেম' হিচাপে ব্যৱহাৰ কৰা হয়; অথচ
তেওঁলোক প্ৰতিষ্ঠাও পুৰুষ লিংগত আধিপত্য বিদ্যমান।

৫/৭/ ভাৰতীয় ৰাজনীতিত মহিলা আৰু মহিলাৰ স্থিতি সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

Ans => মহিলাসকলক বৰ্তমান আৰ্থ সামাজিক উন্নয়নৰ
আৰু ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰসমূহত এক নিৰ্ণায়ক শক্তি বুলি
গণ্য কৰা হয়। মহিলাসকল ৰাষ্ট্ৰ প্ৰধানৰ সংগঠিক
আৰু চালিকা শক্তি। মাতৃসকল শিশুৰ প্ৰথম শিক্ষক
আৰু তেওঁলোকৰ পৰাই শিশুসকলে জীৱনৰ প্ৰথম শিক্ষা
আহৰণ কৰে। মাতৃসকলে সাধাৰণতে তেওঁলোকৰ পৰিয়ালৰ
সদস্যা দিশাবোৰ নেতৃত্ব কৰে, সন্তানসকলৰ মন আৰু
তেওঁলোকৰ চৰিত্ৰ গঠনত সহায় কৰে। মাতৃসকলে এই
দৃষ্টিকোণৰ পৰা কেৱল শিক্ষকেই নহয় এজন শিশুৰ
ভৱিষ্যত নিৰ্মাতাও। কাৰণ মাতৃসকলে দৈনন্দিন জীৱনৰ
ক্ষেত্ৰত শিশুসকলক প্ৰয়োজনীয় সৰু বৰ অনুশীলন জ্ঞান
প্ৰদান কৰে। মহিলাসকলৰ ৰাজনীতিত অংশগ্ৰহণ তথা
তেওঁলোকক ৰাজনৈতিক ক্ষমতা প্ৰদান বিষয়টো বৰ্তমান
সময়ত অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ বুলি বিবেচিত হৈছে। মহিলা
সকলৰ ৰাজনীতিত অংশগ্ৰহণ আৰু ৰাজনৈতিক ক্ষমতাই
মহিলা সবলীকৰণতো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা লয়। এইটো
[illegible] লোৱা হয় যে ৰাজনৈতিক ভাৱে শক্তিশালী মহিলাই
[illegible] মহিলাসকলক সবলীকৰণত আৰিহণা যোগায়।
[illegible] ক্ষমতাশালী মহিলাই এজন পুৰুষতকৈ একাধিক মহিলাক
[illegible] মুক্তি পায়। সেয়ে একমাত্ৰ ৰাজনৈতিক ক্ষমতা-

সমান অধিকাৰ এজন পুৰুষতকৈ যিকোনো মহিলা সমানে কৰণত ... কৰিব পাৰে।

ভাৰতৰ বিশ্বৰ জনসংখ্যাৰ আধা সংখ্যক মহিলা কিন্তু ভাৰতৰ বিশেষ বহুত সংখ্যক মহিলাই জীৱন নিৰ্বাহত বিভিন্ন ... বহুত কষ্ট সহ্য কৰিব লগা তথা পৰাধীন জীৱন নিৰ্বাহ কৰিব লগা হয়। পুৰুষ শাসিত সমাজত মহিলাসকলে লিংগ-বৈষম্যৰ বলি হৈছে। আনকি বিশেষ মহিলাক সন্তান উৎপাদন আহিলা বুলি ভাবিব লগা হয়। মহিলাক যুগ যুগ ধৰি পুৰুষতান্ত্ৰিক কিছুমান সমাজে ভোগ-সামগ্ৰীৰ দৰে ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। ভাৰতীয় মহিলাসকলে বিভিন্ন সময়ৰ লগতে যৌতুক-প্ৰথা, কাৰ্যকুৰ, ডাইনী জুই পোৰাপালা দিয়া, বলাৎকাৰ, হত্যাৰ, ব্যৱহাৰ, অবহেলিত ভাৱ লগীয়া হয়। এইবোৰৰ লগতে মহিলাসকল ৰাজনীতিৰ লগতো জড়িত হব লগা হয়। ভাৰত এখন সংসদীয় গণতন্ত্ৰ। গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থা থকাৰ কাৰণেই ভাৰতীয় মহিলাসকলে ৰাজনৈতিক কাৰ্যকলাপত- সক্ৰিয় ভূমিকাৰে অংশ গ্ৰহণ কৰি আহিছে। বৰ্তমান বহুসংখ্যক মহিলাৰ পুৰুষতকৈ অধিক ভাবে চৰকাৰৰ বিভিন্ন পদ ব্যাপি, আদালত-প্ৰকল্প আদিত অংশযোগ দিছে- অংশ গ্ৰহণ কৰিছে। ভাৰতৰ স্বাধীনতা আন্দোলনৰ আগতেই মহিলাসকলৰ সমান অধিকাৰৰ কাৰণে কংগ্ৰেছৰ কৰাচী- অধিৱেশনত সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হৈছিল। তেতিয়াৰ পৰা মহিলাৰ ... ৰাজনৈতিক ক্ষমতাৰ সোপোন সমালোচকসকলৰ ... গুৰুত্ব দিবলৈ ধৰিলে। ১৯৯৩ চনৰ ২৪ এপ্ৰিলত ... ৭৩ তম সংশোধনীৰ জৰিয়তে দেশীত পঞ্চ

ইসলাম বিষয়ে আছিল। ১৯৯৪ চনৰ সংশোধনে মহিলা সকলক এই দিশত আৰ্থিক সুবিধা প্ৰদান কৰিলে। বৰ্তমান সময়ত বহু পৰিমাণে মহিলাসকলে সং সমাজ চাকৰিজীৱন সমূহৰ পৰা সুবিধা লৈ ওলাই আহিছে। মহিলা সকলে প্ৰমাণ কৰি দেখুৱাইছে যে তেওঁলোকে ঘৰুৱা কামৰ পৰা বিজ্ঞানলৈকে, শিক্ষা-অৰ্থনীতি-আৰু সংস্কৃতিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৰাজনৈতিক ক্ষেত্ৰখনলৈকে সকলো দিশে সাফল্যমণ্ডিত অৱদান আগবঢ়াইছে।

ভাৰতীয় সংবিধানে বিভিন্ন ধৰণৰ অধিকাৰ মহিলা সকলক দিছে। এই কথা সঁচা যে অধিকাৰ থকা সত্ত্বেও মহিলাই আজিও সমাজত পুৰুষসকলৰ সমানে সমানে আগবঢ়াব পৰা নাই। মহিলাসকলে যৌতুক প্ৰথা নিৰ্যাতন, সামাজিক বৈষম্য, সামাজিক অন্ধবিশ্বাস আদিৰ বলি হৈয়েই আছে। ইয়াৰ মূল কাৰণ হিচাপে চিহ্নিত কৰিব পাৰি সামাজিক ব্যৱস্থা, মহিলাসকলৰ নিৰক্ষৰতা বা কম শিক্ষা, দৰিদ্ৰতা, অসচেতনতা, ৰাজনৈতিক কাৰ্য্যত অংশগ্ৰহণৰ প্ৰতি আগ্ৰহহীনতা আদি। বৰ্তমান মহিলাৰ সমস্যাই [illegible] বিশেষভাৱে আলোচনা গ্ৰহণ কৰিছে। উদাহৰণস্বৰূপে [illegible] মহিলা আৰু সাধাৰণ লোক সকলে নিৰ্যাতিত হৈছে। [illegible] ৰাজনীতিলৈ এনে কেই-গৰাকীমান মহিলা নিৰ্বাচিত [illegible] বয়স [illegible] কাৰণৰ বলত। পঞ্চায়ত [illegible] নিৰ্বাচিত ৩৩% গৰাকী মহিলাই প্ৰতিদ্বন্দ্বিতা কৰিছে। [illegible] সকলৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৫৯ গৰাকী নিৰ্বাচিত হয়। [illegible] গৰাকী [illegible] দহ গৰাকী ভাৰতীয় [illegible] চাকৰি

চৰকাৰী অন্যান্য দলৰ। মহিলা প্ৰতিনিধিৰ ক্ষেত্ৰত উক্ত প্ৰদেশ তেওঁ চৰকাৰী প্ৰতিনিধিৰ প্ৰথম স্থানত আছে, পশ্চিম বংগ হৈ চৰকাৰী প্ৰতিনিধিৰ দ্বিতীয় স্থানত আছে। প্ৰথম লোক সভাৰ নিৰ্বাচনত তেইশ চৰকাৰী মহিলা প্ৰতিনিধি আছিল। ১৯৫২ চনৰ লোক সভা নিৰ্বাচনত ০৪.৪% মহিলা নিৰ্বাচিত আছিল। ১৯৭৭ চনৰ ষষ্ঠ সাধাৰণ লোকসভা নিৰ্বাচনত ০৩.৮% মহিলা নিৰ্বাচিত হৈছিল যিটো সংখ্যা আটাইতকৈ কম সংখ্যক প্ৰতিনিধি আছিল। পঞ্চদশ লোকসভাৰ নিৰ্বাচনত ১০.৪% মহিলা প্ৰতিনিধি নিৰ্বাচিত হোৱাটো লক্ষ্যণীয়।

~~ৰাজনৈতিক~~ ৰাজনীতিত মহিলা অংশগ্ৰহণ আমাৰ দেশৰ মহিলা সবলীকৰণত কিমান দূৰ সহায় কৰিছে। আমি লক্ষ্য কৰিলে দেখা পাওঁ যে ৰাজনীতিত মহিলাৰ অংশগ্ৰহণ প্ৰায় সন্তোষজনক হলেও মহিলা সকলৰ সামগ্ৰিক উন্নয়ন সন্তোষজনক নহয়। উদাহৰণ হিচাপে আমি কব পাৰো যে কিছুমান ৰাষ্ট্ৰ আছে য'ত মহিলাৰ ৰাজনীতিত অংশগ্ৰহণ কম কিন্তু সেই দেশৰ মহিলাৰ স্থিতি বা অৱস্থা সকো আমাতকৈ ভাল বা সন্তোষজনক ২০০৬ চনৰ সূচী হিচাপত দেখা পোৱা গৈছে যে ৰুৱাণ্ডা আৰু চুইডে